

L'ALT EMPORDÀ

JOAN FERRERÓS

Càtedra del Vi i de l'Oli | Ha estat presentada a Figueres la Càtedra del Vi i de l'Oli, associada a la Universitat de Girona i amb seu a Figueres. Fins ara, d'aquesta institució se'n deia Càtedra de Viticultura i Enologia Narcís Fages de Romà. Fem avinent que Fages de Romà va ser un advocat vuitcentista, de la nissaga dels Fages i besavi del poeta. Apassionat pels afers agraris, va fundar la Societat d'Agricultura de l'Empordà (1845), les revistes agrícoles *El Bien del País* (1845-1849) i *La Granja* (1850-1855) i la granja escola de Fortianell (1885). La càtedra, renovada de nom i de fets, té com a meta la promoció i l'estudi (recerca, tecnologia...) dels vins i els olis empordanesos, i està dirigida per Jesús Francès Ortega i coordinada per Josep M. Dacosta.

Cortal marí | Carles de Camps i d'Olinelles (el marquès de Camps) va publicar el 1921 la novel·la *Cortal marí*, que va reeditar aquest 2017 David Guixeras a Brau Edicions, de Figueres. L'obra permet recuperar l'atmosfera humana, paisatgística, costumista... del món rural alt-empordanès de fa un segle. Potser no és una gran novel·la, però, entrats en el segle XXI, això queda com un defecte menor sobradament compensat per la dimensió que aquests cent anys li han permès d'adquirir: avui resulta un llibre que ofereix un interessantíssima retaula d'un món periclitat, i aquesta foto, avui sèpia però molt ben conservada, resulta d'un gran detallisme i molt instructiva. El marquès admirava Bosch de la Trinxeria, Oller, Vayreda i Bertrana, i, com és natural, les influències s'hi entreveuen en la forma de tractar l'agricultura, les ciències naturals, la cacera, el realisme, un cert determinisme o la vida als cortals propers als avui Aiguamolls en majúscula.

Festival Internacional del Circ Elefant d'Or | En aquest 2018 parlar del Festival Internacional del Circ Elefant d'Or a Girona és parlar d'aquest festival a Figueres i al revés. Entre el 22 i el 26 de febrer han estat ofertes a la carpa de la Devesa una dotzena llarga de sessions

de circ amb gran èxit de públic: 25.000 espectadors que han anat ocupant les 2.200 localitats per veure les 88 atraccions arribades de 18 països. Fins l'any passat això mateix es feia a Figueres (vila natal de Genís Matabosch, president de Circus Arts Foundation, la impulsora de tot plegat), amb el mateix èxit. Però l'amenaça de tramuntana a més de 90 km/h, més la falta d'entesa sobre un futur museu del circ que havia d'allotjar la col·lecció de Matabosch, de les més importants del món, van fer que el festival es traslladés a Girona.

>> Presentació de la Càtedra del Vi i de l'Oli a Figueres.

(Autoria: ISABEL GUZMÁN)

EL BAIX EMPORDÀ

PURI ABARCA

Enigmàtica llengua dels ibers | La llengua dels ibers que van poblar la zona del Baix Empordà continua sent un enigma sense resoldre. Aquesta primera civilització estable de la Mediterrània (segles VI-II aC) va desenvolupar el seu propi sistema d'escriptura però, a diferència d'altres casos de cultures que utilitzaven signes (signes que han pogut ser desxifrats, com en el cas dels egipcis), es manté el desconeixement a l'entorn de la seva comunicació escrita. Fa uns mesos, va ser localitzat en el jaciment de la ciutat ibèrica d'Ullastret un petit objecte de plom (de quatre centímetres d'amplada i tres d'alçària, i un pes de seixanta-cinc grams) amb una inscripció ibèrica que, segons l'investigador Joan Ferrer, possiblement correspon a l'escriptura nord-oriental dual de setze signes, estructurada en dues línies. La troballa va ser excepcional, i els investigadors continuen treballant per intentar-ne desxifrar els

signes, però fins que no es trobi la pedra de Rosetta que ajudi a traslladar les inscripcions a una estructura de llengua, el misteri continuarà.

Homenatge a Teresa Juvé | L'Ajuntament de Begur va organitzar, el març passat, un homenatge a la pedagoga i escriptora Teresa Juvé (Madrid, 7 de febrer de 1921), que als seus noranta-set anys continua escrivint cada dia, puntualment. Juvé, esposa del polític i pedagog Josep Pallach (1920-1977), ha escrit llibres sobre la memòria dels exiliats (es va haver d'exiliar a França), com *L'aiguamort a la ciutat: memòria d'exili* (2005), i una sèrie de novel·les detectivesques i històriques, amb el personatge de Jaume Plagumà, portantveus del rei, com a protagonista: *Un crim a l'armada invencible* (1997), *La Commedia dell'arte sota sospita* (2000), *Els assassins eren més d'un* (2002), *Juguesca mortal* (2002) i *La trampa* (2014). Creu de Sant Jordi el 2010, l'any 2015 va publicar la seva autobiografia, *Tu ets jo* (Editorial Meteora). Teresa Juvé és un exemple envejable de tenacitat, passió, valentia i compromís, i una guia a seguir per diverses generacions, tot i que les seves obres, segurament, no han rebut l'atenció merescuda.

>> L'objecte de plom amb inscripcions localitzat a Ullastret.

(Font: MAC ULLASTRET)

La Casa Vincke, un hotel | L'eclectica Casa Vincke de Palamós, anomenada així des que l'industrial Enric Vincke Wischmeyer la va adquirir l'any 1940, ha estat restaurada com a establiment hotelier, gestionat pel Grup Mas de Torrent. La casa és un palauet del segle XIX, inclòs en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, que va ser inicialment habitada per la família de l'enginyer palamosí Zoilo Costart (entre les seves obres, destaquen la portada d'aigües de la riera de l'Aubi fins a Palamós, el 1907). Vincke va comprar

l'edifici després d'haver perdut la seva residència a causa dels bombardejos de la Guerra Civil. La finca va ser venuda l'any 2003 i, quinze anys més tard, ha passat a ser un hotel. El destí dels edificis històrics pot ser aquest o un altre (equipament públic, per exemple), però, en tot cas, benvingut sigui que es trobi una solució per no deixar que construccions com la Casa Vincke es degradin i que devaluïn el patrimoni arquitectònic.

LA GARROTXA

JOAN SALA

Una escola centenària | El CEIP Sant Cristòfol de les Planes d'Hostoles inicia, a partir del juliol, tot un seguit d'actes per festejar oportunament els seus cent anys d'existència com a institució docent. La commemoració es perllongarà fins al juny del 2019, i durant tot aquest temps hi haurà molts actes, des d'exposicions de llibres, d'estrils escolars d'altres èpoques o de fotografies, fins als merescuts reconeixements que afecten tant aquesta escola i els seus protagonistes com les escoles dels veïnats de Cogolls i les Encies, que també fan cent anys i que van tenir un paper clau en l'educació, com fan notar des de la comissió organitzadora del centenari. L'edifici de l'escola de les Planes és un interessant exemple d'arquitectura modernista, obra primerenca de l'arquitecte Joan Roca i Pinet. Tots aquests actes commemoratius serviran per fer-hi unes obres necessàries que finalment ara tiraran endavant. A vegades esdeveniments com aquest ajuden a fer realitat millores llargament esperades.

Congrés sobre vulcanologia | El setè Internacional Maar Conference es farà a Olot del 21 al 25 de maig. Es tracta d'un congrés de gran rellevància per a l'estudi de la vulcanologia que gaudeix d'un gran reconeixement entre els professionals especialistes en la matèria. El programa consta de cinc sessions íntegrament en anglès. Es preveuen sortides a Caldes de Malavella, a la regió francesa del Parc Natural Regional dels Volcans de l'Alvèrnia i al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, que és el millor exponent de paisatge volcànic de la península Ibèrica: hi ha una quarantena de cons volcànics i moltes colades basàltiques. Un altre element que també s'ha valorat perquè el congrés tingui lloc a Olot és el paisatge garrotxí, de variada i exuberant vegetació d'alzinars, rouredes i fagedes; tot plegat, d'un excepcional valor paisatgístic que es troba en poques contrades.

Habitatges de protecció oficial per a joves | Està previst que l'antiga parròquia de Sant Privat d'en Bas sigui reconvertida en cinc habitatges de protecció oficial per a joves. L'Ajuntament ja n'ha encarregat la redacció del projecte, amb una subvenció de la Diputació. És un primer pas per complir amb un conveni que van signar l'Ajuntament de la Vall d'en Bas i el Bisbat de Girona, segons el qual l'ens municipal es comprometia a reparar l'edifici per tal de convertir-lo en habitatges assequibles, en un termini de cinc anys. D'aquesta manera s'evita l'enderroc de l'antiga rectoria, de proporcions considerables i que actualment es troba en un estat de conservació molt lamentable. Podria ser un bon exemple a seguir per rehabilitar altres rectories d'arreu de les comarques gironines i, d'aquesta manera, aconseguir un doble objectiu, social i patrimonial.

EL GIRONÈS

DANI VIVERN

Més gran, més lluny... | Cinquanta milions d'euros: el cost de la nova Clínica Girona. Ja han començat les obres per construir el nou centre, a la carretera de Barcelona, en una zona fins fa poc força depauperada. Tindrà tres vegades més superfície que l'actual edifici, però no augmentarà gaire la capacitat quant a llits, sinó que potenciarà els equipaments quirúrgics. Acostumats com estem molts ciutadans a tenir-la a poca distància, ja que sovint ens hi acostem a peu, a menys que en siguem usuaris d'urgència, se'ns farà estrany inicialment haver d'anar *tan lluny*. És com la biblioteca Carles Rahola: des que la biblioteca municipal ja no és a la Casa de Cultura, alguns n'enyorem la proximitat, mentre que per a d'altres la nova localització ha estat molt ben rebuda. I és que Girona creix, ho vulguem o no.

També està escalfant motors l'Hipercor amb l'ampliació de les seves instal·lacions, encallada feia mesos per problemes burocràtics amb les llicències d'obres i per la reurbanització de la plaça de Salvador Dalí, a la seva banda nord. Amb aquests entrebancs superats, s'engega una nova etapa d'aquest important espai comercial.

Mirant prim | En canvi, per tirar endavant el projecte museístic d'art contemporani de Casa Pastors (l'antiga Audiència Provincial) no són tan clares les perspectives. No s'ha concretat encara quina serà la fórmula per gestionar aquest centre cultural (consorci, fundació, associació d'entitats), ni tampoc el pressupost. El que sí és clar, segons Carme Clusellas, responsable del projecte i actual directora del Museu d'Art, és que el funcionament del museu exigirà entre sis-cents mil i un milió d'euros a l'any. La diferència entre les dues xifres és simptomàtica de la indefinició econòmica del projecte, que, per altra banda, hauria de tenir un mínim de cent mil visitants anuals

>> *L'escola de les Planes d'Hostoles el 15 de desembre de 1918, el dia que es va inaugurar.*

(Font: ARXIU MUNICIPAL DE LES PLANES D'HOSTOLES)

